

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

šk. god. 2023./2024.

ČITANJE, KNJIŽEVNOST I HRVATSKI JEZIK

HRV.62.HR.T.K1.44

54218

Način **označavanja odgovora** na listu za odgovore:

A	☒	B	☐	C	☐
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	--------------------------

Način **ispravljanja pogrešaka** na listu za odgovore:

A	☒	B	☐	C	☒	c	IK
---	-------------------------------------	---	--------------------------	---	-------------------------------------	---	----

Prepisan točan odgovor

Paraf (skraćeni potpis)

PRITISNUTI OVDJE I OTRGNUTI!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

PROBNI ISPIT DRŽAVNE MATURE

HRVATSKI JEZIK

Čitanje, književnost i hrvatski jezik

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

H
R
V
1

List za odgovore

D-S062

1.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
2.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
3.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
4.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
5.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
6.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
7.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
8.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
9.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
10.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
11.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
12.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
13.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
14.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
15.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
16.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
17.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
18.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
19.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
20.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

21.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
22.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
23.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
24.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
25.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
26.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
27.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
28.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
29.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
30.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
31.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
32.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
33.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
34.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
35.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
36.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
37.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
38.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
39.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
40.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

Nastavak na poledini

Šifra ocjenjivača: _____

HRV.62.HR.T.L1.02

54219

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

HRV1

41. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐42. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐43. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐44. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐45. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐46. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐47. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐48. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐49. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐50. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐51. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐52. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐53. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐54. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐55. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐56. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐57. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58.1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58.2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58.3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58.4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐58.5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte **sve** upute i **slijedite ih**.

Ne okrećite stranicu i **ne rješavajte** zadatke dok to **ne odobri** voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka **uputa** je za rješavanje.

Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore** morate **označiti** znakom **X** na **listu za odgovore**.

Na **2.** stranici ove ispitne knjižice prikazan je **način označavanja** odgovora i način **ispravljanja pogrešaka**.

Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti **paraf** (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte **isključivo kemijsku** olovku kojom se piše **plavom** ili **crnom** bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li **nalijepili** identifikacijske naljepnice na **sve** ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima **42** stranice, od toga **1 praznu**.

I. Čitanje

Zadatci s polaznim tekstom

Zadatci višestrukoga izbora

U zadatcima višestrukoga izbora **od više** ponuđenih odgovora samo je **jedan točan**.

Točan odgovor morate **označiti** znakom **X** na **listu za odgovore**.

Točan odgovor donosi **jedan bod**.

Zadatci **od 1. do 30.** odnose se na **polazne tekstove**.

Lav Nikolajevič Tolstoj, „Ana Karenjina”

Stjepan Arkadijevič nije birao ni pravca, ni mišljenja, nego su ti pravci i ta mišljenja sama dolazila k njemu, isto onako kako nije birao ni oblika svoga šešira ili kaputa, nego je uzimao one koji su se nosili. A imati mišljenje bilo je njemu, koji je živio u poznatome društvu, uz neku potrebu duševnoga rada, koja se razvija obično u zrelijim godinama, isto tako potrebno kao imati šešir. Ako je i imao razloga liberalno mišljenje pretpostavljati konzervativnome, kojega su se također držali mnogi iz njegova kruga, nije to nestalo poradi toga što bi liberalno mišljenje smatrao razumnijim, nego zato što se ono više slagalo s njegovim načinom života. Liberalna je stranka govorila da je u Rusiji sve loše. Doista, Stjepan Arkadijevič imao je dugova mnogo, a novca mu nikad nije dostajalo. Liberalna je stranka govorila da je brak preživjela ustanova, pa da ga treba preurediti, i doista, obiteljski život pružao je Stjepanu Arkadijeviču malo zadovoljstva i silio ga lagati i pretvarati se, što je bilo toliko protivno njegovoj naravi. Liberalna je stranka govorila (...) da je vjera samo uzda za barbarski dio stanovnika, i doista, Stjepan Arkadijevič nije bez boli u nogama mogao podnijeti ni najkraćega blagodarenja u crkvi, te nije mogao shvatiti čemu sve te strašne i

zanosne riječi o drugome svijetu kad bi se i na ovome moglo vrlo veselo živjeti. Ujedno je Stjepanu Arkadijeviču, koji je volio veselu šalu, bilo drago zbuniti katkad mirna čovjeka time da se ne treba zaustavljati, ako se već ponosimo svojim podrijetlom od Rjurika, a odricati se prvoga pretka – majmuna. Liberalno je mišljenje dakle postalo Stjepanu Arkadijeviču navikom, pa je imao rado svoje novine, kao i smotku nakon objeda poradi lake omame koju je proizvodila u njegovoj glavi. Pročitao je uvodnik u kojem se razlagalo kako se u naše vrijeme potpuno nepotrebno diže vika o radikalizmu koji će tobože progutati sve konzervativne elemente te da vlada tobože treba poduzeti mjere za ugušenje revolucionarne hidre, dok naprotiv „prema našem mišljenju opasnost nije u prividnoj revolucionarnoj hidri, nego u nepopustljivosti tradicionalizma koji koči napredak” itd. Pročitao je i drugi članak, financijski, u kojemu se spominjao Bentham i Mill i bockala se vlada. Sa svojstvenom prirođenom brzinom misli shvaćao je značenje svake bodljike: tko ju je uperio na koga i radi čega ju je uperio, pa ga je to kao svagda donekle zadovoljavalo.

1. Što je od sljedećega **iskazano** o Stjepanu Arkadijeviču?

- A. Njegovi stavovi proizlaze iz iskrenoga osobnog uvjerenja.
- B. Konzervativne je stavove smatrao nerazumnima.
- C. Smatra da su liberalni stavovi korisni društvu.
- D. Njegove stavove oblikuje njegova okolina.

(1 bod)

2. Što znači **stav** liberalne stranke da je „vjera samo uzda za barbarski dio stanovnika”?

- A. da vjernici lakše obuzdavaju svoje ponašanje
- B. da uz vjeru ljudi mogu postati civilizirani
- C. da su vjernici članovi političkih stranaka
- D. da se vjerom može upravljati ljudima

(1 bod)

3. Kakav je **životni stav** Stjepana Arkadijeviča?

- A. altruistički
- B. asketski
- C. hedonistički
- D. nihilistički

(1 bod)

4. Koju misao **o napretku** iznosi **autor uvodnika** koji čita Stjepan Arkadijevič?

- A. Napredak će se postići pomirbom konzervativaca i liberala.
- B. Vlasti bi trebale ograničiti utjecaj radikalizma na napredak.
- C. Konzervativni stavovi onemogućuju napredak.
- D. Revolucija je jedini put prema napretku.

(1 bod)

5. **Koja riječ upućuje** na to da se novine koje Stjepan Arkadijevič čita **kritički odnose** prema **vlasti**?

- A. smotka
- B. omama
- C. vika
- D. bodljika

(1 bod)

Ranko Marinković, „Kiklop”

Škola. Klupe, u svakoj četiri ošišane glave. Krele je naprijed, među malima. Lijep i stasit poručnik šeta među klupama. Pustio sablju da važno tandrče po podu (druge vojne svrhe ona čini se i nema) a gore dugim finim prstima prelijeće preko burnih valova čvrste tamne kose, ispituje stanje uzburkanosti oficirske frizure. Znak nadmoćnosti nad ošišanim glavama. Jedna vrsta snage, starozavjetne, misli Melkior, nad ošišanim Filistejima. A poručnik čeljust miče, govori. Što govori, ne razumije Melkior, već gleda čeljust kako radi i fine prste kako plešu na valovima. Potom reče Melkior: čeljušću magarećom jednu gomilu, dvije gomile, čeljušću magarećom pobi tisuću ljudi. (...) I zine Melkior od čuda te krasne kose valovite i od one snage u njoj.

- Šta zijaš ti ko idiot? Slušaš li ti mene?
- Slušam.
- ... gospodine poručniče, mamlazu!
- Slušam, gospodine poručniče.
- E pa, dede, kaži „razvod straže”? Ustani!

Melkior stoji i ne govori o „razvodu straže”, već (u sebi) kako čeljušću magarećom jednu, dvije gomile, čeljušću magarećom pobi tisuću ljudi... ponavlja priče ratničke.

- Ne znaš? A ti si novajlija? Pa potrudi se, slušaj druge. Sjedni.
- A ti, nosati, što se smiješ ko luda na brašno? Da se javiš na raport! „Raz’ straž’” – već pita udomaćenim kraticama – ti, Krele?

Krelu izbacila neka silna opruga i sav drščući od napete svoje spremnosti ispali „razvod straže” kao rafal u grudi dušmanske, odlučno, vojnički. Devet fakulteta! misli Melkior.

- A tebe ono Čičak naziva Kreletom? Pa ti si bistar mangup!
- Ne znam, gospodine poručniče – raportira Krele otresito – pratim predavanja.
- Dobro je, Krele.
- Starat ću se! – izdire se Krele propisno.

– No, ne deri se, nisi na zanimanju. Sjedni.

– Razumijem! – Tek kad je sjeo, Krele je komandirao svom tijelu „na mjestu voljno”, ali glavu je zadržao visoko, u sferi poručnikovoj: ne da se on ukebati u nepažnji i nestašluku.

– Diplomacija... koješta! – Šeta među redovima klupa krupan major-ratnik, krivonogi jahač u čizmama. Zvecka mamuzama. Zabacio ruke na stražnjicu, gurka klupe koljenima, miči mi se s puta, i govori svadljivo: – Laži i maži! Večere, ručkovi, banketi, šampanjac, torte, majoneze! Cilindraši! Nabiguzice! Guzaju se po automobilima, po ložama, salonima, šinjoni, lornjoni, lak i trak, zlato, dijamanti, briljanti, buzoranti, glumice, balerine... Otmjenost! Protokol! A sve sama kurva, muška i ženska! Đubre do đubreta! E, al ima jedno vrijeme kad svršava kurvin pir! Gotovo je sa zezanjem za zelenim stolom! Bježe svi u božju mater, lornjoni i šinjoni, nabijaju se u mišje rupe, kukavička gamad! E, tada mi vojnici uzimamo stvari u svoje ruke i počinje – rat! I nema tu više „pliz i pardon”, „musje i madam”, nego raspali i ožeži, pa kom opanci kom obojci! Dosta ste se nakenjali „diplomatskih nota”, a sada, bogamu, da mi zagruvamo, po našim notama!

Major je prekinuo šetanje, počeo je rat. Prošlo mu psovačko svadljivo predratno raspoloženje, gdje je u poniženju podnosio kukavičko diplomatsko puzanje i kurvinsko prenemaganje. Sada čovjek zna što je: vojnik! – to je. Sve rješavaš u oči, otvoreno, jasno, pa tko koga!

Da, ali ne može da ratuje kakva god budala. Odlučnost i hrabrost, jasno, bez toga nema vojnika, ali to nije sve. Potrebno je da imaš nešto i u mozgu, a to je vojna nauka. Zato si, eto, tu, na obuci.

6. Na kojoj se stilskoj figuri **temelji** prikaz **vojnika i poručnika**?

- A. na alegoriji
- B. na gradaciji
- C. na hiperboli
- D. na kontrastu

(1 bod)

7. Na kojemu se postupku **temelji Melkiorova misao** o starozavjetnim Filistejcima i magarećoj čeljusti?

- A. na magijskome realizmu
- B. na intertekstualnosti
- C. na paradoksu
- D. na fantastici

(1 bod)

8. Što **znači podcrtani** izraz u sljedećoj rečenici?

„I nema tu više” pliz i pardon, musje i madam,
„nego raspali i ožeži, pa kom opanci kom obojci!”

- A. Valja ratovati bez obzira na to kako će sukob završiti.
- B. Rat je neizbježan, ali ne treba paničariti.
- C. U ratu ne treba paziti na pristojnost.
- D. Za materinski jezik vrijedi ratovati.

(1 bod)

9. Koje se majorovo stanje **naglašava vulgarizmima** u njegovu govoru?

- A. Ogorčen je zbog vojničke nespremnosti.
- B. Prezire diplomaciju svojega vremena.
- C. Gnjevan je zbog nadolazećega rata.
- D. Boji se mirnoga rješavanja sukoba.

(1 bod)

10. Koja je od sljedećih tvrdnja **o Kreli točna**?

- A. Spremno se prilagođava vojničkomu životu.
- B. Želi se što prije uključiti u rat.
- C. Obrazovaniji je od Melkiora.
- D. Ima visoko mišljenje o sebi.

(1 bod)

Vjenceslav Novak, „Posljednji Stipančići”

Stipančić je plakao, njegov se očajni glas gušio u grlu, a ramena mu se od jecanja tresla.

– Ante, što se dogodilo? Govori, za ime božje!

– Čitaj – šapne Stipančić i segne rukom pod uzglavlje. No kad je htio da joj dade nekakvo pismo, zgnječi ga u rukama i utisne opet pod jastuk:

– Ne pitaj me... Ne mogu pokazati nikomu tu smrtnu sramotu.

– Zar je zatvoren, ubijen? Ta mati sam mu, gdje ti je srce da me ovako mučiš!

– Propao je! – reče Stipančić istim nepodnošljivim glasom. A Valpurga segne pod uzglavlje i uzme bez njegova opiranja papir. Kroz suze jedva je raspoznala slova u pismu što je počinjalo s nagovorom: „Momu vrlo ljubeznome ocu, gospodinu Anti Stipančiću. Dužnost mi je javiti vam da sam svoje nauke dovršio bacivši knjige u kut, jer moj preljubezni otac nije našao svoga sina vrijednim da ga još tih par mjeseci uzdrži na sveučilištu. Pred tri dana započeo sam novu karijeru s kojom će se morati njegovo plemenito očinsko srce sprijateljiti – ja sam primljen u službu kavanarskih konobara. Ako bi se plemenitom srcu moga gospodina oca htjelo dati nažao što sam sa praga visoke doktorske časti sašao među konobare, ostaje mu vrlo lijepa utjeha da je njegov sin po svoj prilici najinteligentniji konobar u Europi. Doduše, priznat ću da sam se s trpkim osjećajem u duši dao na taj korak. No u ovaj par bilo mi je birati dvoje: ili da skočim u Dunav ili da ostanem živ kao pošten konobar. Toliko momu plemenitomu ocu na znanje s poniznom zamolbom da zaboravi sa mnom sve što je u svojoj veledušnosti o meni i sa mnom snovao. Ostajem s dužnom zahvalnošću i s poštanjem momu plemenitomu gospodinu ocu, patriciju... Juraj Stipančić, bivši doktorand prava, konobar.”

Valpurga je, pročitavši pismo, osjetila u sebi nešto utješno što je dolazilo iza velikoga straha od prve pomisli: – Samo kad je živ! – Stoga je sasvim mirno pitala muža:

– Zar si mu uskratio novaca?

Stipančić nije dugo odgovorio. Kad je dignuo s očiju ruke, reče dubokim glasom kao da iza svega osjećanja samomu sebi predbacuje:

– A što ti misliš reći time „uskratio”? Znaš li ti što će to reći kroz osam godina pošiljati svaku svotu koju je zatražio? Što će to reći isprazniti svoje ruke i učiniti krivicu drugima? Pa veliš „uskratio”?

– Ja ne znam... Tek tako nešto razabiram iz ovoga pisma.

– Misliš li da je to došlo iznenada? Ne deset, nego dvadeset puta pisao mi je u ovo par posljednjih godina da je posljednja žrtva što je od mene traži. Ali posljednje nisam mogao dočekati nego obratno: ja sam vidio da moja imovina za nju ne dotječe. Kad sam sve to vidio i uvjerio se da drugoga izlaza nema, pisao sam mu istinu: „Još ovo proljeće, a onda više ne računaj na me jer nemam.” Minuo je i taj rok, na posljednja dva pisma nijesam niti odgovorio, a jutros sam dobio to... Propao je i upropastio nas... A ta sramota, oh, ta sramota!

I opet je proplakao onim strašnim raskidanim glasom. Samo taj glas, te bolno zgrčene mišice lica i taj mrtvi pogled bez nade, samo je to boljelo Valpurgu poradi čovjeka za kojega je držala da je neoboriv kao jablan što se vrškom dotiče oblaka te prkosi burama i olujama. Samo ju je u srce dirala bespomoć toga čovjeka kojega je bila naučila gledati da svojom voljom vlada nad svime i svemu opredjeljuje put. Moralo mu je biti dosta kad je klonuo i on. O samom Jurju bila je nekako u sebi uvjerena da je to mladenačka objest i onakovi hiri kakvima i nju često Lucija znade podražiti. O tom bi bila rado uvjerila i Stipančića, ali on nije htio odgovarati ni na jednu njezinu riječ.

11. S kojom namjerom Juraj piše pismo?

- A. da se ispriča ocu zbog neodgovornosti
- B. da zahvali ocu na dotadašnjoj pomoći
- C. da izazove u oca grižnju savjesti
- D. da obavijesti oca o novome poslu

(1 bod)

12. Kakvim je **tonom** pisano Jurjevo **pismo**?

- A. poniznim
- B. prijateljskim
- C. ravnodušnim
- D. sarkastičnim

(1 bod)

13. Što je **Valpurga osjetila** pročitavši Jurjevo pismo?

- A. nadu
- B. olakšanje
- C. strah
- D. tugu

(1 bod)

14. Koja **Antina karakteristika** ukazuje na to da se **promijenio** u odnosu na svoj **prijašnji** život?

- A. Pokazuje slabost pred suprugom.
- B. Stalo mu je do sinova uspjeha.
- C. Snažan je i ponosan čovjek.
- D. Boji se sramote.

(1 bod)

15. Što je od sljedećega u polaznome tekstu **iskazano o Valpurgi**?

- A. Pokušava nagovoriti Antu da odgovori na Jurjevo pismo.
- B. Pokušava uvjeriti Antu da je Juraj poput Lucije.
- C. Misli da se Ante pretjerano uzrujao.
- D. Boji se da će Ante umrijeti.

(1 bod)

Sofoklo, „Antigona”**Ismena**

Pa vjerenicu čeda svoga smaknut ćeš?

Kreont

I drugih eno polja dadu orat se.

Ismena

Al' ko što on i ona, lje ne pristaju.

Kreont

Zle žene al' sinovma davat mrzi me.

Ismena

Kako l' te sramoti otac, mili Hemone!

Kreont

Baš odveć mene jediš i ti i tvoj brak!

Ismena

Pa nju ćeš otet srca svoga porodu?

Kreont

Had bit će onaj, tko će spriječit svadbu tu!

Ismena

Smrt za nju, kako čini s', odlučena je.

Kreont

To čini s' tebi ko i meni.

(„Slugama.”)

Ne čas'te,
Već vod'te, sluge, u kuću ih, vezane
Nek jesu te mi ženske, a ne slobodne!
Ta i junaci bježe, kad ti oni već
Životu svomu nadomak ugledaju smrt.

(„Odvedu Antigonu i Ismenu.”)

STAJAĆA PJESMA

Zbor

„1. strofa”

Oj blažen, tko u životu ne okusi zla!
Kome bog dom uzdrma, nikakav jad ga
Ne mine, – od koljena koljenu to se šulja.
Baš tako, kada na moru
Zli, burni dunu vjetrovi
Iz Trakije, a tama s dna navali,
Tad moru iz dubine eno valja val
Crn pijesak burom uzburkan,
Od udaraca jekom ječe obale.

„1. antistrofa”

I doma preminulih Labdakida nesreću
Staru vidim, gdje na jade jade gomila;
Roda rod ne rješava, nego sve obara ih
Bog neki, spasa nema im.
Ta zadnji eto ogranak,
U domu što ga Edipovu obasja
Sjaj sreće, podzemnijeh opet bogova
Mač sada kosi krvavi
I riječi nerazum i bijesna srca strast.

„2. strofa”

Zeuse, koja bi obijest
Ljudska skršila snaga tvoju?
Nju niti kada svlada san svetokrilac
Ni neumorni mjeseci.
Kao vladar bogova vijekom dovijeka
Mlad sjajem na Olimpu vladaš blistavim.
Pa odsad i unapredak,
Ko dosad, vijek će vrijediti
Taj zakon: smrtnik nijedan
Za svoga žića bez jada ne prolazi.

„2. antistrofa”

Eno nestalna nada je
Mnogom čovjeku melem srcu,
A mnogom meka lakoumnim željama;
I šulja se, a ne vidiš,
Dokle ti ne opali nogu vatre žar;
Jer mudro netko riječ reče preslavnu;
Zlo drži onaj gdjekada
Za dobro, komu nagoni
U groznu bijedu srce bog;
A kratak samo čas on traje bez jada.

16. Što znači sljedeća Kreontova rečenica?

„I drugih eno polja dadu orat se.”

- A. Djeca nastavljaju roditeljsku tradiciju.
- B. Zaručnici će biti smaknuti na polju.
- C. Žene su zle i mrze muškarce.
- D. Ima i drugih žena za udaju.

(1 bod)

17. Na koga se odnosi podcrtana riječ u sljedećoj rečenici?

„Pa vjerenicu čeda svoga smaknut ćeš?”

- A. na Antigonu
- B. na Hemonu
- C. na Ismenu
- D. na Polinika

(1 bod)

18. S kojom namjerom Ismena postavlja pitanja Kreontu?

- A. da ga uvjeri da su žene i muškarci jednako vrijedni
- B. da joj dopusti da se uda za svojega odabranika
- C. da ga nagovori da poštedi Antigonu
- D. da se spasi od prerane smrti

(1 bod)

19. Što je **tema** stajaće pjesme?

- A. nepravednost Antigone sudbine
- B. čovjekova nemoć pred bogovima
- C. Zeusova pravednost
- D. spasonosnost nade

(1 bod)

20. Što je **iskazano** sljedećim riječima?

„... – od koljena koljenu to se šulja.”

- A. Bogovi se pojavljuju u obliku prirodnih pojava.
- B. Sretni roditelji imaju nesretnu djecu.
- C. Nesreća se prenosi generacijama.
- D. Ljudi premalo vjeruju bogovima.

(1 bod)

Edukacija o zaštiti baštine na radionici simulacije požara i spašavanja umjetnina

11. travnja 2022. – Hrvatski konzervatori u suradnji s Javnom vatrogasnom postrojbom u Trogiru nastavljaju s provedbom projekta „Smanjivanje rizika od požara u povijesnom gradu Trogiru” pa je tako protekloga vikenda u Zbirci sakralne umjetnosti Župe sv. Lovre održana edukativna radionica te simulacija požara i spašavanja umjetnina.

Podsjetimo: Trogir je, uz irski Dublin, jedini europski grad koji sudjeluje u međunarodnome projektu PREVENT Međunarodnoga centra za proučavanje očuvanja i restauracije kulturnih dobara (ICCROM), koji ta organizacija provodi u okviru programa „First Aid and Resilience in Times of Crisis”.

Zaključci i znanja koje hrvatski stručnjaci usvajaju putem ovoga programa iznimno su važni ne samo za razvoj hrvatske već i europske konzervatorske i vatrogasne prakse, stoga će djelatnici Konzervatorskoga odjela u Trogiru prezentacijom ove radionice svoja iskustva prenositi drugim odjelima, kolegama konzervatorima i zainteresiranoj javnosti.

Imajući u vidu kako neprocjenjivo vrijedna baština stradava diljem svijeta zbog požara koji su se mogli spriječiti, kao što je recentni primjer požara na katedrali Notre Dame u Parizu ili požar u staroj trogirskoj jezgri prošle godine, cilj je uz pomoć ovoga tipa radionica i izdavanjem priručnika o sigurnosti podignuti razinu svijesti o požarnoj opasnosti te osnažiti stanovnike za bolje snalaženje u stresnoj situaciji izbijanja požara.

Na radionici na kojoj su sudjelovali predstavnici Stožera civilne zaštite, Crvenog križa, Dobrovoljnoga vatrogasnog društva, Javne vatrogasne postrojbe, Policijske postaje Trogir, Muzeja grada Trogira i Zbirke sakralne umjetnosti u Trogiru prikazana su tri ključna dokumenta za procjenu rizika za povijesnu jezgru Trogira, operativni plan reagiranja i plan evakuacije umjetnina. S obzirom na dostupne informacije izvjesno je kako ovakav detaljan pristup smanjivanju rizika od požara na kulturnoj baštini ne postoji trenutačno nigdje u Hrvatskoj, kao ni na području Europske unije.

Značenje projekta veće je tim što se njime prvi put definiraju protokoli reagiranja u slučaju većega incidenta i ugroženosti baštine, a prvi se put izrađuje i procjena rizika za povijesnu jezgru, i to potpuno novom metodologijom utemeljenom na interdisciplinarnome pristupu i međuresornoj suradnji kakva još ne postoji u Hrvatskoj. Razvija se i edukativni model za vatrogasnu službu, odnosno program njezine specijalizacije u području spašavanja kulturne baštine. Projekt predviđa i aktivnosti kojima će se zajedno s građanima razvijati otpornost zajednice na razne vrste prijetnji.

„Upravljanje rizikom proces je u kojem čuvari baštine i oni koji njome upravljaju mogu identificirati velike rizike, utvrditi njihov učinak i vjerojatnost pojavljivanja te pronaći načine za smanjenje ili ublažavanje utjecaja identificiranih rizika. Drugim riječima, upravljanje rizikom omogućuje donositeljima odluka da definiraju prioritete i osiguraju dugoročno očuvanje baštine. Interdisciplinarni tim iz Trogira ušao je u uži izbor za sudjelovanje na prvoj radionici projekta PREVENT održanoj prošloga rujna. Ideja izrade funkcionalnoga plana prevencije opasnosti od požara za povijesni grad, uz aktivno sudjelovanje civilne zaštite, vatrogasaca, građana i odjela za baštinu, ne samo da će pomoći u zaštiti života i imovine nego i pridonijeti održivomu razvoju regije”, istaknula je Aparna Tandon iz ICCROM-a, specijalistica za smanjenje rizika od katastrofa i oporavak nakon krize.

Prilagođeno prema: min-kulture.gov.hr i trogir.hr

21. Kojoj tekstnoj vrsti pripada polazni tekst?

- A. eseju
- B. kritici
- C. sažetku
- D. vijesti

(1 bod)

22. O kojim temama čitatelj može **više saznati **upotrebom hiperveze** (ICCROM) u **drugome** odlomku polaznoga teksta?**

- A.** o radu Međunarodnoga centra za proučavanje očuvanja i restauracije kulturnih dobara
- B.** o radionici o zaštiti kulturne baštine od požara održanoj u Trogiru
- C.** o suradnji Konzervatorskoga odjela i vatrogasaca u Trogiru
- D.** o smanjivanju rizika od požara u Dublinu

(1 bod)

23. Koji je **cilj projekta PREVENT?**

- A.** da trogirski konzervatori budu uspješniji u zaštiti od požara od svojih hrvatskih kolega
- B.** da vatrogasci svoje znanje i iskustvo o zaštiti od požara prenesu kolegama
- C.** da vatrogasci i policija dobiju uvid u važnost zaštite baštine od požara
- D.** da se šira zajednica osposobi za zaštitu baštine od požara

(1 bod)

24. Koja je **uloga izjave Aparne Tandon?**

- A.** potaknuti interdisciplinarni trogirski tim na uključivanje u projekt
- B.** upoznati čitatelje sa sudionicima projekta
- C.** istaknuti ugled Trogira u inozemstvu
- D.** naglasiti važnost projekta

(1 bod)

25. Na što **upućuje** pojam **interdisciplinarnosti** u polaznome tekstu?

- A.** na uključivanje institucija različitih područja djelovanja
- B.** na obuku konzervatora iz drugih dijelova Hrvatske
- C.** na očuvanje i sakralne i svjetovne baštine
- D.** na međunarodnu suradnju znanstvenika

(1 bod)

Ovaj ponos svjetski poznatog „branda” i usisava i pere podove, a sad ga možete kupiti na rekordnoj jesenskoj akciji

Današnja tehnologija uvelike nam je olakšala život. Čak i najtradicionalniji među nama popustili su pred svim čudima pametnih aparata. I zaista, moramo to priznati, uživamo u blagodatima naših pametnica. Međutim, ako spadate u kategoriju tvrdoglavih koji sumnjičavo dižu obrvu na svaki spomen riječi „smart” ispred imena aparata, vjerujemo da biste trebali pročitati ovaj članak do kraja.

Sve je više radnih aktivnosti automatizirano i robotizirano, a umjetna inteligencija jedan je od najvećih tehnoloških trendova. Napredak novih tehnologija odražava se na gotovo sve sfere naših života olakšavajući nam svakodnevicu, pa tako i održavanje higijene doma. Mnoge su naše kućanske aktivnosti poput stalnoga pometanja, pranja te usisavanja podova i tepiha uvelike zamijenili robotski pomagači. Osim higijene podova bitna je i higijena zraka u prostoriji, odnosno prikaz temperature i vlage zraka u prostoriji.

„Vacuum” je kao vodeći svjetski proizvođač robota za kućnu uporabu pripremio posebnu akcijsku kombinaciju. Uz kupnju određenih modela „Kalea” robotskih usisavača na akciji na poklon posve besplatno dobivate vrhunski higrometar „Luca”. Omogućite si savršenu kombinaciju za svoj dom koja će vam olakšati svakodnevne aktivnosti.

„Kalea 496” vaš je partner u osiguravanju čistoće vašeg doma. Opremljen nizom inteligentnih senzora i moćnim sustavom čišćenja, robotski usisavač „Kalea” uspješno se nosi sa svakodnevnom prljavštinom, prašinom i dlakama kućnih ljubimaca, tako da se možete usredotočiti na sebe i svoje slobodne aktivnosti. „Kalea 496” robotski usisavač, povezan s vašim pametnim telefonom „WiFi” vezom, kombinira troslojni sustav čišćenja s dvjema višeslojnim četkicama te ima posebno dizajniranu bočnu četkicu za čišćenje kutova i rubova i snagu usisavanja takvu da može očistiti sve, od najmanjih čestica do veće prljavštine s vašeg poda. „Kalea 496” može biti vaša za 1999 kuna (redovna cijena 2789 kuna).

„Kalea Combo 8311” robotski je usisavač i perlač podova. Umjesto vas usisava prašinu, prljavštinu i ostatke s glatkih podova i sagova služeći se četkom u obliku slova V i snažnim usisom. Četke za brisanje rubova skupljaju ostatke uz zidove i iz kutova. Sustav pranja vlažnom krpom služi se tkaninom od mikrovlakana posebne rebraste teksture. Kad je podloga za mokro pranje skinuta, uređaj samo usisava. Kad je podloga postavljena i spremnik je napunjen vodom, uređaj može usisavati i prati glatke površine. Iskoristite popust i kupite „Kalea Combo 8311” na bežično upravljanje po akcijskoj cijeni od 2299 kuna (redovna cijena 3189 kuna).

„Kalea e8517” može se pohvaliti tehnologijom „Smart Mapping”. Naime, ova vrhunska tehnologija omogućuje joj pamćenje rasporeda vašeg doma i čišćenje po prostoriji ili katu. Za čišćenje većeg broja različitih površina „Kalea e8517” ima i poboljšane dvojne gumene četke. Uz trostupanjski sustav čišćenja, one su tajna njezina moćnog čišćenja. Ako tomu dodamo kontrolu s vašega telefona, čišćenje doista postaje prilagođeno vama. „Kalea e8517” može biti vaša za 3899 kuna (redovna cijena 5289 kuna).

Je li soba prevlažna, suha, topla ili hladna? Odgovor na ta pitanja pruža „Luca”, higrometar koji dobijete na poklon. Ovaj higrometar opremljen je vrhunskom tehnologijom i vrlo točno mjeri vlagu u zraku i temperaturu.

„Luca” kontrolira klimatsko stanje prostorije i vizualno pristaje svakoj okolini.

Omogućite si savršenu kombinaciju „Kalee” i „Luce”, koja će vam olakšati svakodnevne aktivnosti. Iskoristite poseban jesenski popust za kupnju jednog od modela „Kalee”. „Kalee” su dostupne po akcijskim cijenama u internetskoj trgovini „Vacuum Hrvatska”, u trgovinama „Vacuum” i kod ovlaštenih prodavatelja. Akcija traje do kraja listopada ili do isteka zaliha. Više informacija o proizvodu možete pronaći na www.vacuum.hr.

Prilagođeno prema: www.slobodnadalmacija.hr

26. Kakva je **svrha** polaznoga teksta?

- A. komercijalna
- B. obrazovna
- C. upućivačka
- D. zabavna

(1 bod)

27. Kojoj tekstnoj vrsti **pripada** polazni tekst?

- A. izvješću
- B. oglasu
- C. reportaži
- D. uputi

(1 bod)

28. **Zašto** je u ponudu **uključen higrometar**?

- A. da čitatelji osvijeste važnost higijene zraka
- B. da se poboljša unutarnje uređenje doma
- C. da se olakša rad robotskoga usisavača
- D. da čitateljima ponuda bude privlačnija

(1 bod)

29. Kojim se sredstvom **postiže interaktivnost** u **posljednjemu** odlomku polaznoga teksta?

- A. internetskim poveznicama
- B. navođenjem tehničkih podataka
- C. retoričkim pitanjima
- D. upotrebom imperativa

(1 bod)

30. Zašto autor polaznoga teksta upotrebljava prvo lice množine?

- A.** Iskazuje važnost svih zainteresiranih za robotske usisavače.
- B.** Ističe poštovanje prema potencijalnim korisnicima.
- C.** Naglašava prisutnost tehnologije u životu ljudi.
- D.** Izražava bliskost s čitateljima.

(1 bod)

II. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U zadatcima višestrukoga izbora **od više** ponuđenih odgovora samo je **jedan točan**.

Točan odgovor morate **označiti** znakom **X** na **listu za odgovore**.

Točan odgovor donosi **jedan bod**.

31. U kojemu je od sljedećih stihova upotrijebljen oksimoron?

- A. „Kad žmirim, oko vid mi bolji ima,”
- B. „Jer danju gleda nedostojne stvari;”
- C. „Kad spavam, tebe nazire u snima”
- D. „I mračno svijetli, svjetlom u mrak žari”

(1 bod)

32. Što je u sljedećemu primjeru didaskalija?

Sedmi prizor

HARPAGON („već iz vrta dovikuje „Drž'te tata” i dojuri na pozornicu bez šešira”): Drž'te tata! Drž'te lopova! Drž'te ubojicu! Drž'te razbojnika!

- A. Sedmi prizor
- B. HARPAGON
- C. („već iz vrta dovikuje „Drž'te tata” i dojuri na pozornicu bez šešira”)
- D. Drž'te tata! Drž'te lopova! Drž'te ubojicu! Drž'te razbojnika!

(1 bod)

33. U kojemu je od sljedećih primjera prisutna etička karakterizacija lika?

- A. „Nervozan i nemiran, htio je na svu silu da se svlada – i od toga je osjećao gotovo glavobolju.”
- B. „Bilo je dana kad ga hvatao očaj i odvratnost – nije mogao da vidi ikoga oko sebe,”
- C. „Strogo odgojena, nalazila je najljepšu stranu ljubavi upravo u toj odluci: biti vjerna, pomagati kao družica života mužu.”
- D. „Vlastite oči zurile su u nj (...) bez izraza: crveno, nabuhlo lice, okruženo raskuštranom, neurednom, davno striženom bradom, imalo je vid kao u teško bolesnog čovjeka.”

(1 bod)

34. U kojemu književnopovijesnom razdoblju umjetnici odbacuju pravila klasicističke poetike?

- A. u renesansi
- B. u baroku
- C. u romantizmu
- D. u realizmu

(1 bod)

35. Koja se od sljedećih tvrdnja odnosi na književnost realizma?

- A. U književnim se djelima piše o sukobu između strasti i dužnosti, pri čemu su pod utjecajem racionalističke filozofije dužnost i razum važniji od osjećaja.
- B. U poeziji se njeguje kult ljepote i teži se savršenstvu izraza, a simbole se smatra vezom između fizičkoga i metafizičkoga svijeta.
- C. Književnost slijedi znanstvenu metodu kako bi se u djelima stvorila vjerna slika ljudskoga života.
- D. Književnost predstavlja krik protiv užasa i dehumanizacije koju donosi Prvi svjetski rat.

(1 bod)

36. Za koje je **razdoblje hrvatske** književnosti **karakteristična vrsta** stiha iz sljedećega primjera?

„Kad najpri ja tvoje vidih zlate kose
i oči, gospoje, ke srca zanose,”

- A. za srednjovjekovlje
- B. za renesansu
- C. za barok
- D. za romantizam

(1 bod)

37. Koji je od sljedećih hrvatskih pjesnika pola stoljeća **stvarao inspiriran** mediteranskim pejzažem, hrvatskom **poviješću** i **slavenskom** mitologijom?

- A. Antun Branko Šimić
- B. Antun Gustav Matoš
- C. Silvije Strahimir Kranjčević
- D. Vladimir Nazor

(1 bod)

38. Koje je **obilježje prisutno** u sljedećim stihovima Charlesa Baudelairea?

„Ko razvratnik jadni što ljubi i jede
Izmučenu dojku prastare bludnice,
Užitak hoćemo, ali bez sudnice,”

- A. ekspresionistički krik
- B. impresionistički opis
- C. estetika ružnoće
- D. svjetska bol

(1 bod)

39. Koji književni lik **izgovara** sljedeće rečenice?

„Danska je tamnica. (...)
O Bože, mogao bih biti zatočen u orahovoj ljusci i
računati se kraljem beskonačna svemira...”

- A. Hamlet
- B. Horacije
- C. Klaudije
- D. Polonije

(1 bod)

40. Na kojega se književnika **odnosi sljedeća tvrdnja?**

„Pisao je stilom koji odgovara točnom, gotovo suhoparnom izvještaju. Izuzetnu začudnost i novinu u cjelokupnoj strukturi djela postiže uvođenjem fantastike – pri čemu krajnje čudnovato i nemoguće nikoga ne začuđuje.”

- A. na Alberta Camusja
- B. na Franza Kafku
- C. na Johanna Wolfganga Goethea
- D. na Pedra Calderóna de la Barcu

(1 bod)

41. Koja se od sljedećih tvrdnja **odnosi na djelo „Gospoda Glembajevi”?**

- A. Kompozicija je uokvirena.
- B. Glavni je lik biološki motiviran.
- C. Elementi fantastike isprepliću se sa stvarnošću.
- D. Karakterizacija likova temelji se na tehnici redukcije.

(1 bod)

42. S kojim je od sljedećih pjesnika **Ivan Slamnig ostvario **intertekstualnu** vezu **naslovom** svoje pjesme „Koji hodaš malen ispod zvijezda”?**

- A. s Antunom Brankom Šimićem
- B. s Charlesom Baudelaireom
- C. sa Silvijem Strahimirom Kranjčevićem
- D. s Vladimirom Nazorom

(1 bod)

III. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U zadatcima višestrukoga izbora **od više** ponuđenih odgovora samo je **jedan točan**.

Točan odgovor morate **označiti** znakom **X** na **listu za odgovore**.

Točan odgovor donosi **jedan bod**.

43. U kojoj je od sljedećih rečenica **podcrtana** riječ **pravopisno točna**?

- A. Plovili su morskim tijesnecem.
- B. Ne postoje dvije iste vrste pasa miješanaca.
- C. Svakoga nas je jutro budio susjedov pijetao.
- D. Desna strana mozga dominantna je lijevacima.

(1 bod)

44. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova?

- A. U Gospinoj bateriji, glavnoj utvrdi koju je Austrija za svojega vladanja početkom 19. stoljeća sagradila na Otoku Visu, nalazi se izložba koju su postavili Hrvatski povijesni muzej iz Zagreba i Arheološki muzej iz Splita.
- B. Prigodom manifestacije „Nazorovi dani” Osnovna škola Vladimira Nazora iz Postira u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje objavljuje literarni natječaj „Nazor i mi”.
- C. Kulturne su Lastovske znamenitosti „Lastovski statut” iz 1310. i „Lastovski poklad” koji je proglašen kulturnim nematerijalnim blagom.
- D. „Comic Sans” prvi je hrvatski film sniman na otočiću Jabuci, a sufinanciran je sredstvima Hrvatskoga audiovizualnog centra i Programa „Kreativna europa”.

(1 bod)

45. U kojoj je od sljedećih rečenica riječ „zvijezda” upotrijebljena u denotativnome značenju?

- A. Velikani nakon smrti odlaze među zvijezde.
- B. Zbog oblaka večeras se ne vide zvijezde.
- C. Rodio se pod sretnom zvijezdom.
- D. Bila je zvijezda maturalne večeri.

(1 bod)

46. U kojoj je od sljedećih rečenica **podcrtana** riječ upotrijebljena u skladu s leksičkom normom?

- A. Njegove su prepirke s Valpurgom donijele do toga da se obitelj raspala.
- B. Juraj se nadao da će prijetnjom samoubojstvom pridobiti majčin novac.
- C. Valpurga je na koncu umrla od silne žalbe zbog Lucijine smrti.
- D. Alfred se Luciji svidio jer je bio iznimno naočit.

(1 bod)

47. Koja je riječ **sinonim podcrtane** riječi u sljedećemu primjeru?

Izgledalo je to kao kad bi sivi, uhati magarac navukao na sebe snježnobijeli kostim gordoga jahaćeg konja.

- A. bahatoga
- B. divljega
- C. ponosnoga
- D. prekrasnoga

(1 bod)

48. Koji je izraz **značenjski suprotstavljen** podcrtanomu frazemu u sljedećoj rečenici?

Svima je poznato da je Mate sa svojim poslovođom kuhan i pečen.

- A. biti kao pas i mačka
- B. biti kao prst i nokat
- C. biti bog i batina
- D. biti kost i koža

(1 bod)

49. Koliko je sročnih atributnih sintagma u sljedećoj rečenici?

Naši domaćini s Filozofskoga fakulteta iz Osijeka pripremili su prigodnu izložbu.

- A. dvije
- B. tri
- C. četiri
- D. pet

(1 bod)

50. U kojoj je od sljedećih rečenica objekt u točnome padežu?

- A. Sva su njihova nastojanja u konačnici rezultirala neuspjehom.
- B. Sva su njihova nastojanja u konačnici rezultirala neuspjeha.
- C. Sva su njihova nastojanja u konačnici rezultirala neuspjehu.
- D. Sva su njihova nastojanja u konačnici rezultirala neuspjeh.

(1 bod)

51. Koja je od sljedećih rečenica besubjektna?

- A. Danima se raspravljalo o suši.
- B. Naslućivala se promjena vremena.
- C. Najavljena je u večernjem Dnevniku.
- D. Sutradan je prema predviđanjima pala kiša.

(1 bod)

52. Koja je **riječ** u sljedećoj rečenici **u lokativu**?

Sjedeći nasuprot majci, gledala sam u čvor na resi zavjese, samo da joj ne moram gledati u oči.

- A. majci
- B. čvor
- C. resi
- D. joj

(1 bod)

53. U kojoj su od sljedećih rečenica **svi glagolski oblici** točno upotrijebljeni?

- A. Uticao je na društvo svojega vremena prikazujući obiteljske prilike.
- B. Nakon blagdana Velike Gospe vidimo da su naši otoci opustjeli.
- C. Nakon što se vratila s posla, volila se satima odmarati.
- D. Kad bi je ugledao, ona bi se odmah zarumenila.

(1 bod)

54. Koja od sljedećih imenica **ima nulti morfem**?

- A. kakao
- B. pepeo
- C. radio
- D. rodeo

(1 bod)

55. Koja je od sljedećih riječi nastala **tvorbenim sufiksom „-avica”**?

- A. glavica
- B. nogavica
- C. spravica
- D. zdravica

(1 bod)

56. U kojoj je od sljedećih riječi provedeno **jednačenje po zvučnosti**?

- A. svjedodžba
- B. orašćić
- C. podbradak
- D. zelembać

(1 bod)

57. Koja se od sljedećih tvrdnja **odnosi** na „**Zapis popa Martinca**”?

- A. Tekst sadrži opis teškoga stanja nakon poraza hrvatskoga plemstva na Krbavskome polju.
- B. Tekst sadrži zakonske propise vinodolskih općina nakon osvajanja knezova krčkih.
- C. Tekst je enciklopedija skupljenoga srednjovjekovnog znanja.
- D. Tekst je zapis o darovanju zemlje župi sv. Lucije.

(1 bod)

Zadatak višestrukoga izbora s nadopunjavanjem

U zadatku **višestrukoga izbora s nadopunjavanjem** (58.1. – 58.5.) samo je **jedan** odgovor **točan**.

Točan odgovor morate **označiti** znakom **X** na **listu za odgovore**.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

U zadatku višestrukoga izbora s nadopunjavanjem moguće je ostvariti **5 bodova**.

58. Tijekom srednjoškolskoga obrazovanja naučili smo što je šekspirovski sonet, a čitali smo i

(1.) _____ „Hamleta” kao lektirno djelo. (2.) _____, shvatili smo zašto se renesansnoga (3.) _____ i pjesnika smatra najvećim piscem engleskoga jezika te zašto su mu dramski likovi (4.) _____ oblikovani. Shakespeare je do danas ostao književnik (5.) _____.

58.1.

- A. Shakespeareovog
- B. Shakespeareov-a
- C. Shakespearovog
- D. Shakespeareova

(1 bod)

58.2.

- A. Jednostavnije rečeno
- B. Za razliku od toga
- C. U tom slučaju
- D. Sve u svemu

(1 bod)

58.3.

- A. dramatičara
- B. dramatika
- C. dramaturga
- D. dramičara

(1 bod)

58.4.

- A. viralno
- B. vidovito
- C. viskozno
- D. virtuosno

(1 bod)

58.5.

- A. bez konca i kraja
- B. bez premca
- C. bez sumnje
- D. bez takta

(1 bod)

Prazna stranica